

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 45115/05

Tülay ÇAKAR / Türkiye

ve 3 diğer başvuru

(bk. ekli liste)

Başkan

Paul Lemmens

Yargıçlar

Ksenija Turković,

Jon Fridrik Kjølbr

ve ***Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı*** Abel Campos'un katılımıyla 9 Şubat 2016 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), ekte belirtilen çeşitli tarihlerde yapılmış olan yukarıdaki başvuruları göz önünde bulundurarak, yapılan müzakerelerin ardından aşağıdaki şekilde karar vermiştir.

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2016. Bu gayriresmi çeviri, Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme için bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, İnsan Hakları Daire Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAYLAR

1. Hepsi Türk vatandaşı olan başvuranların isimleri ekli listede yer almaktadır. Türk Hükümeti (“Hükümet”) Mahkeme önünde, kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın koşulları

2. Dava konusu olaylar, taraflarca ibraz edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

3. Başvuranlar, farklı tarihlerde, sırasıyla idari makamlar aleyhine dava açmışlar ve kendilerine tazminat ödenmesine hükmedilmiştir. İlgili idari makamlar ödenmesine hükmedilmiş olan tazminatları ödememişlerdir. Aşağıdaki tabloda, söz konusu başvurulara ilişkin ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir.

B. İlgili iç hukuk

4. İlgili iç hukuka ilişkin bilgilere *Turgut ve Diğerleri/Türkiye* (k.k.), no. 4860/09, 26 Mart 2013 ve *Demiroğlu/Türkiye* (k.k.), no. 56125/10, 4 Haziran 2013 kararlarından erişilebilir.

ŞİKÂYETLER

5. Başvuranlar, kendi lehlerinde verilmiş olan yerel mahkeme kararlarına rağmen, idari makamların dava konusu tazminat miktarlarını ödememiş olduklarına ilişkin olarak Sözleşme'nin 6 § 1 maddesi ve Sözleşme'ye Ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi kapsamında şikâyette bulunmuşlardır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

6. Başvuranlar, yerel mahkemelerce kendilerine ödenmesine hükmedilen tazminat miktarlarının ödenmemiş olması sonucu uğradıkları zarara ilişkin şikâyette bulunmuşlardır.

7. Hükümet, 9 Ocak 2013 tarihli ve 6384 sayılı Kanun uyarınca, yargılamaların uzunluğu ve kararların icra edilmemesine ilişkin başvuruları incelemek üzere yeni bir Tazminat Komisyonunun kurulmuş olduğunu kaydetmiştir. Hükümet ayrıca, Tazminat Komisyonu'nun yetki alanının daha sonra, diğerlerinin yanı sıra, enflasyonun etkisi ve yargılamaların uzunluğu sebebiyle kamulaştırma tazminatı miktarında değer kaybının söz konusu olduğu yönündeki iddialara ilişkin şikâyetlerin incelenmesi amacıyla 16 Mart 2014 tarihinde kabul edilen bir kararname ile genişletilmiş olduğunu kaydetmiştir. Hükümet, dolayısıyla, başvuranların Tazminat Komisyonu'na herhangi bir başvuru yapmamış olmaları nedeniyle, iç hukuk yollarının tüketilmemiş olduğu gerekçesiyle başvuruların reddedilmesi gerektiğini ileri sürmüştür.

8. Mahkeme, Hükümet tarafından belirtildiği üzere, *Ümmühan Kaplan/Türkiye* (no. 24240/07, 20 Mart 2012) davasında pilot karar usulünün uygulanmasının ardından, Türkiye'de yeni bir iç hukuk yolunun oluşturulduğunu gözlemlemektedir. Mahkeme, sonrasında, *Demiroğlu /Türkiye* ((k.k.), no. 56125/10, 4 Haziran 2013) davasında verdiği kararda, başvuranların iç hukuk yollarını, başka bir deyişle yeni oluşturulmuş olan bu hukuk yolunu tüketmedikleri gerekçesiyle, başvurunun kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Mahkeme, bu kararı verirken, özellikle, söz konusu yeni hukuk yolunun, makamların adli kararların gereklerini yerine getirmediklerine ilişkin şikâyetler bakımından, ilk bakışta erişilebilir ve makul bir çözüm sunacak nitelikte olduğu kanısına vardığını belirtmiştir.

9. Mahkeme, *Ümmühan Kaplan* davasında verdiği kararda (yukarıda anılan, § 77), Hükümete hali hazırda tebliğ edilmiş olan bu tür başvuruları

yine de normal usul kapsamında inceleyebileceğini vurguladığına dikkat çekmektedir.

10. Ancak, Mahkeme, Hükümetin başvuranların 6384 sayılı Kanun ile tesis edilmiş olan yeni iç hukuk yoluna başvurmamış olmalarına ilişkin ilk itirazını göz önünde bulundurarak, yukarıda anılan *Demiroğlu* davasında varmış olduğu sonucu yinelemektedir.

11. Yukarıda belirtilenler nedeniyle Mahkeme, başvuruların iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle Sözleşme'nin 35 §§ 1 ve 4 hükümleri uyarınca reddedilmesi gerektiği sonucuna varmaktadır.

Bu gerekçelerle, Mahkeme oybirliğiyle,

Başvuruların birleştirilmesine ve

Başvuruların kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar İngilizce dilinde tanzim edilmiş olup, 3 Mart 2016 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Abel Campos
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Paul Lemmens
Başkan

EK

No	Başvuru No.	Başvuru Tarihi	Başvuran Doğum Tarihi İkamet Yeri	Temsil Eden Avukat	Davaya Özgü Bilgiler
1.	45115/05	21/11/2005	Tülay ÇAKAR 1964 Gaziantep		İslahiye İş Mahkemesi tarafından 11 Haziran 2004 tarihinde verilen kesinleşmiş karar. E: 2002/283 K: 2004/140 Hükmedilen tazminat miktarı: 26,950,583,000 Eski Türk lirası ve faizi
2.	8775/06	08/02/2006	İsa YILMAZ 1975 Gaziantep	Mehmet ALP	İslahiye İş Mahkemesi tarafından 1 Temmuz 2005 tarihinde verilen kesinleşmiş karar. E: 2005/20 K: 2005/192 Hükmedilen tazminat miktarı: 19,050 Türk lirası ¹ ve faizi
3.	685/08	29/12/2007	Sait OLGUN 1979 Diyarbakır	Sedat ÇINAR	İş Mahkemesi tarafından 23 Aralık 1999

1. 1 Ocak 2005 tarihinde, eski Türk lirası (TRL) para birimi kaldırılarak, yerine Türk lirası (TRY) para birimi getirilmiştir. 1 TRY = 1,000,000 TRL

					tarihinde verilen kesinleşmiş karar. E: 1999/329 K:1999/364 Hükmedilen tazminat miktarı: 1,000,000,000 Eski Türk lirası ve faizi
4.	20848/08	18/04/2008	Rasim ÇÖRTEN 1965 Adana	Fikret ADAMHASAN	Adana İş Mahkemesi tarafından 21 Ekim 2002 tarihinde verilen kesinleşmiş karar E: 2001/1024 K: 2002/733 Hükmedilen tazminat miktarı: 15,965,631,590 Eski Türk lirası ve faizi